

رابطه باورهای مذهبی با شادکامی و هوش اخلاقی در دانش آموزان دختر متوسطه اول ناحیه ۴ شیراز

فاطمه افتخاری* ، دکتر رضا زارعی**

چکیده

هدف از پژوهش حاضر بررسی رابطه باورهای مذهبی با شادکامی و هوش اخلاقی بوده است. روش پژوهش از نظر هدف کاربردی و از روش توصیفی و از نوع همبستگی است. جامعه آماری این پژوهش شامل تمامی دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول ناحیه ۴ شیراز می باشند. برای تعیین حجم نمونه بر اساس روش نمونه گیری تصادفی خوشه ای مرحله ای تعداد ۱۱۲ دانش آموزان انتخاب گردید. ابزار سنجش در این پژوهش شامل ۳ پرسشنامه باورهای مذهبی لطف آبادی شادکامی آکسفورد، هوش اخلاقی لینک، کیل و جوردن که روایی و پایایی ابزار مورد تایید قرار گرفت. نتایج ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون چندگانه حاکی از آن بود که: بین باورهای مذهبی با شادکامی و هوش اخلاقی رابطه مثبت معنادار وجود دارد. باورهای مذهبی به طور معناداری قادر به پیش بینی شادکامی و هوش اخلاقی می باشد. از بین ابعاد شادکامی، سه بعد رضایت از زندگی کارآمدی و عزت نفس رابطه مثبت و معناداری باورهای مذهبی دارند. از بین ابعاد دهگانه هوش اخلاقی تنها دو بعد فعالانه علاقمند بودن به دیگران و توانایی در بخشش اشتباهات دیگران رابطه معناداری با باورهای مذهبی ندارند، اما ابعاد دیگر رابطه مثبت و معناداری با باورهای مذهبی دارند.

کلید واژه: باورهای مذهبی ، شادکامی ، هوش اخلاقی

۱- مقدمه

آموزش و پرورش زیر بنای توسعه اجتماعی ، سیاسی و فرهنگی هر جامعه ای است . بررسی عوامل موثر بر پیشرفت و ترقی جوامع پیشرفته نشان می دهد که همه این کشورها از آموزش و پرورش توانمند و کارآمد برخوردار بوده اند آموزش پرورش را می توان سازمان انسان سازی، رشد و توسعه جامعه دانست. از مهمترین عواملی که در آموزش پرورش نقش کلیدی دارند دانش آموز است. یکی از عواملی که باید در آموزش و پرورش به آن بها داده شود شادکامی دانش آموزان می باشد. شادکامی نیز به عنوان یکی از جنبه های مهم روانشناختی در سال های اخیر مورد توجه روانشناسان قرار گرفته است. شادی یکی از هیجانات اساسی بشر است که هر کس به فراخور خود آن را تجربه می کند. اما تعریف شادی به سادگی تجربه ی آن نیست . افلاطون شادی را حالتی از انسان می داند که در آن بین سه عنصر استدلال، احساسات و امیال، تعادل و هماهنگی وجود داشته باشد. آرجیل، مارتین و لو (۱۹۹۵) شادی را ترکیبی از وجود عاطفه ی مثبت، فقدان عاطفه ی منفی و رضایت از زندگی می دانند. شادکامی به عنوان یکی از عوامل مؤثر در به وجود آوردن یک زندگی مطلوب، حالتی مطلوب و دلپذیر است که از تجربه هیجان های مثبت و خشنودی از زندگی نشأت می گیرد و از نظر کارکردی اهمیتی دو گانه دارد. از یک طرف احساس مثبتی است که از حس ارضاء و پیروزی حاصل می شود و تجربه های غیر قابل اجتناب ناکامی، ناامیدی و در مجموع عواطف منفی را بی اثر می سازد. از طرف دیگر اشتیاق انسان ها را برای پرداختن به فعالیت های اجتماعی آسان می

* کارشناسی ارشد، گروه علوم تربیتی، واحد مرودشت ، دانشگاه آزاد اسلامی ، مرودشت ، ایران

**استادیار گروه مدیریت آموزشی، واحد مرودشت ، دانشگاه آزاد اسلامی ، مرودشت ، ایران. نویسنده مسئول ZAREIREZA955@GMAIL.COM